

Mišljenje Odbora regija – Izmjena direktiva u vezi s izuzećem od primjene propisa u pogledu pomoraca

(2014/C 174/09)

Izvjestitelj	g. Paul Lindquist (SE/EPP), gradonačelnik Lidingöa
Referentni dokument	Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o pomorcima i izmjenama Direktiva 2008/94/EZ, 2009/38/EZ, 2002/14/EZ, 98/59/EZ i 2001/23/EZ COM(2013) 798 final

I. PREPORUKE O POLITIKAMA

ODBOR REGIJA

1. pozdravlja Komisijinu inicijativu za preispitivanje postojećih posebnih propisa u vezi s primjenom određenih direktiva iz područja radnog prava na pomorce te smatra da je prijedlog direktive općenito dobar;

Zaključci OR-a

- ukazuje na to da je dobro funkcioniranje pomorskog sektora i pripadajućeg tržišta rada za pomorce od velike važnosti za priobalna područja, posebice za njihovo stanovništvo;
- naglašava kako je važno da se odredbe o zaštiti u vezi s člankom 151. UFEU-a na sve kategorije radnika u državama članicama primjenjuju na što ujednačeniji način te kako bi za cjelokupni pomorski sektor u EU-u – neovisno o tome u kojoj državi članici djeluje određeno poduzeće – trebali vrijediti isti propisi;
- mišljenja je da se svakoj državi članici mora omogućiti iznošenje uvjerljivih i konkretnih obrazloženja za izuzeće od primjene propisa o zaštiti radnika, koje je predviđeno zakonodavstvom EU-a i uvjetovano posebnim okolnostima određene djelatnosti;
- smatra da načelu jednakog postupanja prema radnicima treba pridati poseban značaj kad su posrijedi prava ugrađena u Povelju o temeljnim pravima Europske unije. Kako je Komisija primijetila, ovdje spadaju pravo na informiranje i savjetovanje te pravo na pravične i primjerene uvjete rada;
- smatra da kod ocjenjivanja je li takvo izuzeće može biti opravdano, jedan od važnih aspekata predstavlja pitanje u kojoj su mjeri države članice primjenjivale to izuzeće i koje je posljedice to imalo u pogledu na, primjerice, konkurentnost pomorskog sektora u onim državama članicama koje su se odlučile direktivu provoditi na taj način da se njezini propisi primjenjuju i na pomorce;
- konstatira da nijedna država članica nije prijavila značajne negativne posljedice, primjerice u vezi s isticanjem zastave i općom potrošnjom, kad su na pomorce bili primijenjeni isti propisi kao na radnike na kopnu; Osim toga, nijedna država članica koja pomorce nije izuzela iz primjene propisa važećih direktiva o informiranju i savjetovanju i drugih propisa o zaštiti radnika nije se požalila na slabljenje konkurentnosti u odnosu na članice EU-a koje jesu iskoristile jednu ili više mogućnosti izuzeća;
- primjećuje da zbog toga što su neke države članice iskoristile mogućnosti izuzeća ili odstupanja od propisa važećih direktiva o informiranju i savjetovanju, za radnike u pomorskom sektoru vrijede različita pravila ovisno o državi pod čijom zastavom plovi određeno plovilo;
- smatra da je i dalje potrebno uvažavati posebne okolnosti pomorskog sektora u odnosu na djelatnosti na kopnu, naročito s obzirom na praktične poteškoće koje se javljaju pri sveobuhvatnoj primjeni obvezujućih odredbi o zaštiti radnika zbog specifične prirode posla te s obzirom na moguće negativne posljedice za konkurentnost poduzeća iz EU-a;

10. upućuje na Konvenciju o radu pomoraca Međunarodne organizacije rada (MOR) iz 2006., koja je stupila na snagu 30. kolovoza 2013. i koju su već ratificirale mnoge države. EU je direktivom 2009/13/EZ proveo sporazum o Konvenciji o radu pomoraca, koji su na razini EU-a postigli socijalni partneri u pomorskom sektoru. Direktivom se uvodi međunarodni minimalni standard za uvjete rada i zaposlenja pomoraca te stvaraju opći preduvjeti za jednaka pravila igre u pomorskom prometu. Međutim, direktive čiju izmjenu sada predlaže Komisija idu i korak dalje te sadrže dodatne propise o zaštiti radnika u vezi s Konvencijom;

Procjena Odbora regija

11. primjećuje da bi korištenje mogućnosti izuzeća ribara koji su plaćeni u vidu udjela u zaradi od propisa o zaštiti iz Direktive 2008/94/EZ, značilo da ta kategorija radnika, za razliku od ostalih radnika u određenoj državi članici, nema pravo na zajamčenu plaću te smatra da se takva diskriminacija ne može opravdati specifičnom prirodom posla pa bi je trebalo ukinuti;

12. napominje da je pravo radnika na informiranje i savjetovanje temeljno pravo ugrađeno u Povelju o temeljnim pravima Europske unije te stoga smatra da bi trebalo postaviti stroge kriterije za obrazlaganje mogućnosti da se pojedinim kategorijama radnika uskrate prava koja pravni propisi EU-a jamče drugim radnicima na tom području;

13. slaže se s procjenom Komisije da se – pored ostalog i zbog razvoja komunikacijskih tehnologija – ne može poći od pretpostavke da postoje praktične prepreke koje bi opravdale izuzeće od primjene istih propisa o informiranju i savjetovanju na pomorce;

14. slaže se s Komisijom da se mogućnost izuzeća odnosno primjene posebnih pravila koja se odnose na prava na informiranje i savjetovanje pomoraca mora ukloniti iz trenutno važećih direktiva;

15. smatra da za zaštitu radnika kod preseljenja poslovanja ili kolektivnog otpuštanja vrijede posebni kriteriji, s obzirom na specifičnosti pomorskog sektora. Trgovanje plovilima često je neodvojiv dio određene djelatnosti, a kupovina i prodaja plovila bez posade (eng. bareboat) ustaljena je praksa na međunarodnom tržištu;

16. prima na znanje da su i poslodavci i više država članica ukazali na to da bi obvezna primjena propisa o zaštiti iz Uredbi 2001/23/EZ i 98/59/EZ dovela do većih troškova za pomorsku industriju i slabljenja konkurentnosti u odnosu na poduzeća u državama izvan EU-a, naročito u pogledu trgovanja plovilima u okviru određene djelatnosti. Ukazano je i na to da bi primjena propisa o zaštiti dovela do znatnih poteškoća iz čisto praktičnih razloga;

17. smatra da – unatoč tome što države članice koje propise o zaštiti iz uredbi primjenjuju i na pomorce nisu prijavile značajnije negativne posljedice na konkurentnost – primjedbe u pogledu rizika od slabljenja konkurentnosti poduzeća iz EU-a treba shvatiti ozbiljno. Svaka je država članica u najboljoj poziciji da procijeni posljedice obvezatne primjene nekog propisa, s obzirom na vlastitu praksu i tradiciju pomorstva;

18. smatra da bi i dalje trebalo prepuštati svakoj državi članici da na temelju regionalnih posebnosti sama odluči o pitanju hoće li se i u kojoj mjeri i na pomorce primjenjivati propisi o zaštiti koji se tiču prava na informiranje i savjetovanje kod preseljenja poslovanja ili kolektivnog otpuštanja;

19. slaže se s Komisijinim mišljenjem da bi mogućnost izuzeća iz primjene Direktiva 2001/23/EZ i 98/59/EZ trebalo ograničiti na situacije kada se preseljenje poslovanja sastoji samo od prodaje plovila, odnosno kada je kolektivno otpuštanje opravdano prodajom jednog ili više plovila; pored toga, glede uredbe o kolektivnom otpuštanju slaže se s Komisijinim mišljenjem da bi izuzeće trebalo biti dopustivo samo u vezi s trajanjem „vremena za razmišljanje” (eng. cooling-off period);

20. dovodi u pitanje prijedlog izmjene Direktive 98/59/EZ definiranjem pojma „preseljenje” u smislu Direktive 2001/23/EZ te ne vidi razloga za to da se omogućavanje odstupanja od „vremena za razmišljanje” (eng. cooling-off period) predviđenog Direktivom 98/59/EZ uvjetuje time predstavlja li prodaja plovila preseljenje poslovanja u smislu Direktive 2001/23/EZ. Povrh toga, takva bi primjena mogla izazvati popriličnu pravnu nesigurnost jer je teško unaprijed ocijeniti u kojoj mjeri preseljenje poslovanja predstavlja preseljenje u smislu Direktive 2001/23/EZ;

21. primjećuje da je prijelazno razdoblje predviđeno člankom 8. prijedloga relativno dugo. S obzirom na to da se prijedlog tiče primjene načela zaštite radnika ugrađenih u Povelju o temeljnim pravima Europske unije, prilikom daljnjeg rada na prijedlogu trebalo bi razmisliti o mogućnosti skraćivanja prijelaznog razdoblja;

Supsidijarnost i proporcionalnost

22. napominje da se direktivama na koje se odnosi prijedlog Komisije želi ujednačiti određene propise o zaštiti radnika i stvoriti jednaka pravila igre za konkurentnost poduzeća u EU-u. Izmjene direktiva mogu se poduzeti samo na razini EU-a; Odbor smatra da su predložene izmjene u skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti.

II. PREPORUKE ZA AMANDMANE

Amandman 1.

Uvodna izjava 5.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Trenutačno pravno stanje omogućuje različit tretman iste kategorije radnika od strane različitih država članica, i to prema tome primjenjuju li te države članice mogućnost izuzeća koju predviđa sadašnje zakonodavstvo. Velik broj država članica primjenjuje izuzeće u ograničenom opsegu.	Trenutačno pravno stanje omogućuje različit tretman iste kategorije radnika od strane različitih država članica, i to prema tome primjenjuju li te države članice mogućnost izuzeća koju predviđa sadašnje zakonodavstvo. Velik broj država članica primjenjuje izuzeće u ograničenom opsegu. <u>Konvencija o radu pomoraca MOR-a iz 2006. stupila je na snagu 30. kolovoza 2013. Svrha joj je štiti prava pomoraca diljem svijeta i jamčiti jednaka pravila igre u pomorskom sektoru. Socijalni partneri postigli su o toj Konvenciji sporazum koji je proveden Direktivom Vijeća 2009/13/EZ.</u>

Obrazloženje

U okviru rada na Direktivi trebalo bi uvažiti zajednički trud koji su socijalni partneri i EU uložili u skretanje pozornosti na zaštitu pomoraca i u uvođenje jednakih pravila igre u pomorski sektor u cijelom svijetu.

Amandman 2.

Članak 4.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Direktiva 98/59/EZ mijenja se kako slijedi: 1. Članak 1. mijenja se kako slijedi: a) U stavku 1. dodaje se sljedeća točka (c): „c) pod pojmom „preseljenje” podrazumijeva se isti pojam u smislu Direktive 2001/23/EZ.” b) U članku 1. stavku 2. briše se točka (c).	Direktiva 98/59/EZ mijenja se kako slijedi: 1. Članak 1. mijenja se kako slijedi: a) U stavku 1. dodaje se sljedeća točka (e): „e) pod pojmom „preseljenje” podrazumijeva se isti pojam u smislu Direktive 2001/23/EZ.” b) U članku 1. stavku 2. briše se točka (c).

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>2. U članku 3. stavku 1. umeće se novi drugi podstavak: „Kada se očekivano kolektivno otpuštanje odnosi na članove posade broda duge plovidbe, priopćenje se šalje nadležnom tijelu države pod čijom zastavom taj brod plovi.”</p> <p>3. U članku 4. umeće se sljedeći stavak 1a: „1.a Kada se očekivano kolektivno otkazivanje odvija u vezi s prijenosom broda duge plovidbe ili iz njega proizlazi, države članice mogu, nakon konzultacija sa socijalnim partnerima, nadležnom tijelu javne vlasti dodijeliti ovlast da odstupa, u potpunosti ili dijelom, od roka predviđenog u stavku 1. u sljedećim situacijama:</p> <p>a) predmet prijenosa sastoji se isključivo od jednog ili više brodova duge plovidbe,</p> <p>b) poslodavac upravlja samo jednim brodom duge plovidbe.”</p>	<p>2. U članku 3. stavku 1. umeće se novi drugi podstavak: „Kada se očekivano kolektivno otpuštanje odnosi na članove posade broda duge plovidbe, priopćenje se šalje nadležnom tijelu države pod čijom zastavom taj brod plovi.”</p> <p>3. U članku 4. umeće se sljedeći stavak 1a: „1.a Kada se očekivano kolektivno otkazivanje članova posade odvija u vezi s prijenosom broda duge plovidbe ili iz njega <u>izričito</u> proizlazi <u>iz prodaje jednog ili više brodova duge plovidbe</u>, države članice mogu, nakon konzultacija sa socijalnim partnerima, nadležnom tijelu javne vlasti dodijeliti ovlast da odstupa, u potpunosti ili dijelom, od roka predviđenog u stavku 1. <u>u sljedećim situacijama:</u></p> <p>a) predmet prijenosa sastoji se isključivo od jednog ili više brodova duge plovidbe,</p> <p>b) poslodavac upravlja samo jednim brodom duge plovidbe.”</p>

Obrazloženje

Da bi se utvrdilo je li preseljenje poslovanja poduzeća ili jednog njegovog dijela provedeno u smislu direktive o preseljenju, nužno je u svakom pojedinom slučaju ispitati je li poduzeće nakon preseljenja sačuvalo svoj identitet. U skladu s praksom Suda EU-a, u obzir je potrebno uzeti sve okolnosti pojedinog slučaja kako bi se utvrdilo je li poduzeće nakon preseljenja poslovanja sačuvalo identitet (vidjeti posebno predmet Spijkers). Ne može se uvijek pretpostaviti da okolnosti pod kojima se plovilo proda predstavljaju preseljenje u smislu direktive o preseljenju.

Navedeni razlozi za odstupanje od trajanja „vremena za razmišljanje” (eng. cooling-off period) iz direktive o kolektivnom otpuštanju trebali bi vrijediti neovisno o tome predstavlja li prodaja jednog ili više plovila preseljenje u smislu direktive o preseljenju. Zbog formulacije koju je predložila Komisija bit će teško unaprijed utvrditi dopustivost izuzeća u svakom pojedinačnom slučaju. Stoga bi odredba o izuzeću trebala biti izričito povezana s uvjetom da je kolektivno otpuštanje isključivo posljedica prodaje jednog ili više brodova duge plovidbe te bi upućivanje na pojam „preseljenje” u direktivi o preseljenju trebalo izbaciti.

Amandman 3.

Članak 5. stavak 3.

Prijedlog Komisije	Izmjena OR-a
<p>Dodaje se sljedeći stavak 4.:</p> <p>„4. Države članice mogu, nakon konzultacija sa socijalnim partnerima, predvidjeti da se Poglavlje II. ove Direktive ne primjenjuje u sljedećim slučajevima:</p> <p>a) predmet prijenosa sastoji se isključivo od jednog ili više brodova duge plovidbe,</p> <p>b) poduzeće ili pogon koji se prenosi upravlja samo jednim brodom duge plovidbe.”</p>	<p>Dodaje se sljedeći stavak 4.:</p> <p>„4. Države članice mogu, nakon konzultacija sa socijalnim partnerima, predvidjeti da se Poglavlje II. ove Direktive ne primjenjuje u sljedećim slučajevima:</p> <p>a) predmet prijenosa sastoji se isključivo od jednog ili više brodova duge plovidbe,</p> <p>b) poduzeće ili pogon koji se prenosi upravlja samo jednim brodom duge plovidbe.”</p>

Obrazloženje

Ispravno je to što se poduzeća stavljaju u ravnopravan položaj, neovisno o tome upravljaju li samo jednim ili s više brodova.

Bruxelles, 3. travnja 2014.

*Predsjednik
Odbora regija*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
